

English version below

TADEUSZ KANTOR

(1915, Wielopole Skrzyńskie, PL – 1990,
Kraków, PL)

PORTRÉT MATKY

1976, kombinovaná technika, fotografie,
27 x 159 x 52 cm / 95 x 105 cm
Kunstmuseum Bochum

Triennale SEFO 2024 MOMENTY

Polský divadelní režisér, umělec a intelektuál, který reflektoval nejen osobní životní zkušenost, ale také střeoevropskou „nejistou situaci“ 20. století.

Tadeusz Kantor, avantgardní umělec, malíř, kreslíř, teoretik umění, scénograf a režisér, autor happeningů, významný reformátor divadla 20. století, jeden z nejvlivnějších středoevropských umělců 20. století celoživotně usiloval proměnit život v divadlo, a vice versa. V letech 1934-1939 studoval na Akademii výtvarných umění v Krakově. Za německé okupace založil experimentální Nezávislé podzemní divadlo, kde tajně inscenoval hry *Balladyna* (1943) Juliusze Słowackého či *Návrat Odyssea* (1944) Stanisława Wyspiańskiego. Podílel se na založení Skupiny mladých umělců, střediska krakovských avantgardistů. Od poloviny 40. let do poloviny 70. let působil jako scénograf. V letech 1950-1954 se na protest proti socrealistické doktríně stáhl z oficiálního uměleckého prostředí, o rok později navázal na tradici předválečného Divadla umělců Cricot a spolu s Marií Jaremou a Kazimierzem Mikulskim založil Divadlo Cricot 2. V roce 1957 se skupinou umělců obnovil činnost Krakovské skupiny. V rámci Divadla Cricot 2 vytvořil divadelní laboratoř, která angažovala formy jdoucí od Autonomního divadla (*Sépie*, 1956) přes Divadlo informelní (*Venkovský dům*, 1961) k Nultému divadlu (*Blázen a jeptiška*, 1963), Divadlu happeningu (*Vodní slepice*, 1967), Nemožnému divadlu (*Lásky a hlouposti*, 1973), s vyvrcholením v *Divadle smrti* (1975). Ve své malířské tvorbě se Kantor inspiroval současným uměním, s nímž měl dobrou osobní zkušenost zejména díky pobytům v Paříži a New Yorku. Experimentoval s postupy informelu, dada a konceptuálního umění. Počátkem 60. let pak zcela ustoupil od reality a soustředil se na tzv. *emballages* (obaly), organizaci akcí a happeningů (*Lekce anatomie podle Rembrandta*, 1968), úzce spolupracoval s varšavskou galerií Foksal. V roce 1975 publikoval manifest *Divadla smrti*, následně produkoval legendární hru *Mrtvá třída*. V osmdesátých letech uvedlo divadlo Cricot 2 známé inscenace *Wielopole*, *Wielopole* (1980), *Ať umělci zemřou* (1985) a *Nikdy se nevrátím* (1988). V té době došlo k dalšímu zlomu v jeho tvorbě, k

Momenty Triennale
SEFO
2024

Bochum
museum
Kunst

English version below

návratu k figurativní malbě. V posledních letech života vytvořil bilancující cyklus maleb s názvem Dál, nic. Vrcholnou inscenaci Dnes mám narozeniny uvedlo divadlo Cricot 2 posmrtně.

Rekonstruuje umělecké dílo život osobní, nebo obecný? Kdo rozhoduje o tom, co je podstatné? Kdo tvoří – umělec, divák, oba?

TADEUSZ KANTOR

(1915, Wielopole Skrzyńskie, PL – 1990, Kraków, PL)

PORTRAIT OF MOTHER

mixed media, photography, 27 x 159 x 52 cm / 95 x 105 cm

Kunstmuseum Bochum

SEFO Triennial 2024 MOMENTS

Polish theatre director, artist and intellectual who reflected not only his personal life experience but also the Central European 'uncertain situation' of the 20th century.

Tadeusz Kantor, an avant-garde artist, painter, draughtsman, art theorist, stage designer and director, author of happenings, a major reformer of 20th century theatre, one of the most influential Central European artists of the 20th century, made a lifelong effort to turn life into theatre, and vice versa. From 1934 to 1939 he studied at the Academy of Fine Arts in Krakow. During the German occupation he founded the experimental Independent Underground Theatre, where he secretly staged Juliusz Słowacki's *Balladyna* (1943) and Stanisław Wyspiański's *The Return of Ulysses* (1944). He participated in the founding of the Young Artists Group, a centre of Krakow's avant-gardists. From the mid-1940s to the mid-1970s he worked as a stage designer. In 1950-1954 he withdrew from the official artistic milieu in protest against the Socialist Realist doctrine, and a year later he continued the tradition of the pre-war Cricot Artists' Theatre and, together with Maria Jarema and Kazimierz Mikulski, founded the Cricot 2 Theatre. In 1957, with a group of artists, he resumed the activity of the Krakow Group. Within Theatre Cricot 2, he created a theatrical laboratory that engaged in forms ranging from Autonomous Theatre (*Sepia*, 1956) to Informal Theatre (*The Country House*, 1961) to Zero Theatre (*The Fool and the Nun*, 1963), Theatre of Happening (*The Water Hen*, 1967), Impossible Theatre (*Love and Folly*, 1973), culminating in Theatre of Death (1975). Kantor's painting was inspired by contemporary art, with which he had good personal experience, especially thanks to his stays in Paris and New York. He experimented

Momenty Triennale
SEFO
2024

Bochum
museum
Kunst

English version below

with the practices of Informel, Dada and conceptual art. At the beginning of the 1960s, Kantor completely retreated from reality and concentrated on the so-called emballages (covers), the organisation of events and happenings (Lessons in Anatomy after Rembrandt, 1968) and worked closely with the Warsaw Foksal Gallery. In 1975 he published the manifesto of the Theatre of Death, and subsequently produced the legendary play Dead Class. In the 1980s, the Cricot 2 theatre staged the well-known productions Wielopole, Wielopole (1980), Let the Artists Die (1985) and Never Come Back (1988). At that time, another turning point in his work occurred, a return to figurative painting. In the last years of his life, he created a balancing series of paintings entitled Further, Nothing. The culminating production, Today is My Birthday, was staged posthumously by Cricot 2 Theatre.

Does the artwork reconstruct a personal or a general life? Who decides what is essential? Who creates – the artist, the audience, both?

Momenty Trienále
SEFO
2024

Bochum
museum
Kunst